

DINGSDAG 2 SEPTEMBER.

AMSTERDAM, 1 September.

In Italië hebben de zaken plotseling en onverwachts een andere wending genomen. Garibaldi de man, die sedert eenige weken Italië van de Alpen tot den Etna in beweging hield, en Europa in spanning bracht, zit gevangen, en zijn bende is verstrooid. Het officiële blad van Turijn, zoo ook dat van Parijs brachten deze tijding ijlings ter kennis van het verbaasde publiek. Veel bijzonderheden over de toedragt van zaken worden niet medegedeeld. Alles wat men tot dusverre weet is dat er in de omstreken van Reggio een vrij hevig gevecht geleverd is tusschen een afdeeling van het geregelde Italiaansche leger en de roodhenneden, dat eindigde met de volblagen nederlaag der laatste en de gevangenneming van hun aanvoerder. Garibaldi werd in den strijd aan den voet gewond, en is aan boord van een oorlogschip, dat hem naar Spezzia overvoeren zal, in verzekerde bewaring gebracht.

Zekerlijk deze tijdingen zullen menigeen met verwondering hebben vervuld. Loopt het gansche Italiaansche ransoor, dat menig beursman in de jongste dagen den slaap uit de oogen hield, dan met een gevecht van een paar uur af? Nog grooter moet die verwondering worden, wanneer men leest dat de kolonel Pallavicini, die Garibaldi verbleef en gevangen nam, niet meer dan achtien honderd man in het vuur heeft gebracht. Een paar bataljons getrouwe soldaten zijn dus genoegzaam geweest om den grootspreker onschadelijk te maken, die verklaarde weldra Rome aan den Paas, Venetië aan Oostenrijk en de grieksche gewesten aan den Sultan te zullen overgeven.

Men heeft van den hederen dag dat Garibaldi, sedert eenige jaren door het ligtgelovige publiek aangezien voor een held zonder wedergade, die wonderdreffend zich slechts behoeft te verhoopen om te overwinnen, niet opgewassen is tegen den geringsten ernstigen tegenstand. Hetzelfde is trouwens vroeger reeds gebleken bij zijn trianftogt door het koninkrijk Napels. Waar hij zegepraalde, was het door het verraad der legerhoofden. Bleed heeft de verovering van Zuid-Italië niet gekost. Het toon ten laatste achter den Volturno eenige weinige bataljons, die Frans II getrouw waren gebleven, stand hielden en sich in staat van tegenweer begonnen te stellen, leed Garibaldi nederlaag op nederlaag, en zou niet al zijn roodhenneden in zee gedreven zijn, waren de geregelde troepen van Viktor Emmanuel hem niet ter hulp geschoten. Maar daar geliefde men in dien tijd geen acht op de slaan. Garibaldi moest en zou een held zijn, die door de kracht van zijn woord en daad alles alleen verrigt had, en zoo diep was bij de menigte de meening ingedrongen, dat deze man vermogt al wat hij wilde, dat weinigen er aan twyfelden of hij niet welhaast Rome binnenrukten, ten spijt der fransche legerscharen, die om den Paas de wacht hielden.

Overigens gelooven wij dat de afloop van dezen veldtocht niemand meer verbaast dan Garibaldi zelve. De man heeft een zwak hoofd, het is waar, en de bedwelming van den wierook, welken dagbladen en vlugschriften hem zoo kwistig onder den neus hebben gehouden, zal dat hoofd niet sterker gemaakt hebben; maar zoo dwaas is Garibaldi toch niet om zich te verbeelden dat hij met een handvol schavuiten in roode handen uit alle hoeken van Italië bij elkander geraapt, de bersaglieri van Viktor Emmanuel en de zomaven van Napoleon zou kunnen verslaan. Hij rekende bij dezen avontuurliken tocht, even als bij den vorigen, op medewerking, op vermaak, of op sudathandse begunstiging van den oogschijnlijken vijand. In het begin had het al het aanzien of hij zich hierin niet vergiste. In Sicilië, waar het van troepen verbleef, maakte hij van de havenstad Catania een vesting, en verliet van daar naar Kalabrië op een wijze, die slechts mogelijk is door toevallig of door toelating zijner bevelhebbers. Meer dan waarschijnlijk heeft hij er staat op gemaakt het kalabriësche bergland even gelukkig te zullen zijn, en weldra Napels te bereiken.

De brieven uit deze hoofdstad, ednige dagen voor de

gevangenneming van den monarchen afgezonden, melden allen dat Garibaldi er weldra verlost werd, ingevolge zijner eigene verzekering. Niettegenstaande den staat van beleg gaf het opgewonden gepeupel er zich reeds aan de dandachtigste demonstratiën ter zijner verovering. Men vindt hiervan uitvoerige verslagen in de correspondentiën der buitenlandsche bladen van allerlei kleur, zoowel in de bonapartistische, de revolutionaire, als de pausgezinde. Dit alles is niet zonder beteekenis, en deze beteekenis wordt nog grooter als men op den toon let, dien de piemonteschgezinde bladen in Engeland, aan den Rijn, in Frankrijk en België gedurende de laatste dagen hebben aangeslagen. Uit één mond riepen zij: de beweging is niet meer met geweld te keeren; geheel Italië sleept zij mede; weldra zal zij zich voor de poorten van het Kapitoel vertoonen; er is slechts één middel om haar meester te worden en dit is een verklaring van Lodewijk Napoleon, dat zijne troepen binnen bepaalde tijd Rome ontruimen zullen; dan zal Garibaldi het heldenzwaard weder in de scheede steken; de rust zal terugkeeren; de europesche vrede zal niet verder gestoord worden, en de Italianen zullen niet dat eidel geduld, waardoor zij zich onderscheiden, weder even gelaten als vroeger het oogenblik verbeiden, dat de poorten hunner hoofdstad hun ontsloten worden! Blijft die verklaring echter achterwege dan is het einde niet te voorzien, de troon der Bonaparten loopt gevaar, ja, dan is zelfs, zoo als de Daily News in ronde woorden verklaarde, de Keizer zijn leven niet meer zeker.

Bedenkt men daarbij wat een oostenrijksch blad gemeld heeft, dat Viktor Emmanuel en Garibaldi, tegen Rome en tegen den keizerstroon, dan wordt het inderdaad zeer waarschijnlijk dat Garibaldi er op rekende dat de piemontesche troepen hem uit den weg zouden gaan, en dat hij voor die berekening goede gronden had. Maar bij politieke berekeningen is het tegenwoordig zeer gevaarlijk vooral in Italië, om den faktor Lodewijk Napoleon over het hoofd te zien. Deze is voor een klein gerucht niet vervaard, en alles behalve de man om zich gemakkelijk uit den zadel te laten ligten, veel minder om zich door de dagbladen een gelagshij te laten voorschrijven. Hij zond een vloot naar Napels, en dreigde aldaar met zijn troepen in te vallen. Zulk besluit zou de doodsteek geweest zijn voor de Italiaansche eenheid. Fransche troepen te Napels zouden onvermijdelijk oostenrijksche troepen naar Florence hebben gelokt, en waar was dan de Galantuomo gebleven met zijn nieuwbakken kroon? De tegenwoordige staatslieden te Turijn, die wel even roekeloos maar niet even handig en geslepen zijn als wijlen graaf Cayour, begrepen dat Garibaldi van de baan moest, wilden zij den bevrijder van 1839 niet in een vijand zien veranderen. En ziedaar, men zendt een kolonel met eenige vertrouwde troepen af, niet talrijker dan men tegen een bende stroopers op de been zou brengen, en binnen vier en twintig uren zit de onverwappelijke vreesheid achter slot.

De zaak is daarmede echter niet uit. Garibaldi is voor het oogenblik wel onschadelijk gemaakt, maar zijne partij, die zich van hem bediende om door theatrale krijgsvertooningen op de verbeelding der massaas te werken, en haar streven te politizeeren, is in woede ontsloken, en ruit de bevolkingen op. Zoodra de gevangenneming van Garibaldi bekend werd, is in verscheidene steden het gepeupel te hoop geloopt, en in meer dan een stad is het slechts door sabelhousen en gewerschoten in bedwang kunnen gehouden worden. Hierbij zal het niet blijven. De mazzinistische partij, die zich in Garibaldi vernemen ziet, zal geduchter dan ooit woenen, en den troon van Viktor Emmanuel ernstiger gevaar bereiden dan de revolutionen dit met al hun geroas vernogden.

Men meent nu echter niet dat voorloopig ten minste de zaken in het vorigen toestand teruggekeerd zijn, en de wereldlijke magt des Pausen veilig is. Wat door Lodewijk Napoleon wordt beschermd is hoort veilig. De aandrang om Rome dit te leveren zal zich sterker dan ooit doen gevoelen. Al de onrust der laatste weken

in Italië zal als bewijs gelden voor de heete wach der Italianen naar hun hoofdstad. De afloop van den veldtocht der Garibaldianen zal als bewijs worden aangevoerd, dat Viktor Emmanuel's regering sterk is en de orde weet te bewaren, dat er derhalve geen reden meer bestaat om fransche troepen op Italiaanschen bodem te houden, en dat de zorg voor de veiligheid en vrijheid des Pausen gerust aan den Koning van Italië kan worden toevertrouwd. In allen gevalle is er nu een veldwenssel te meer tot het ontruimen van Rome.

Wat den persoon van Garibaldi betreft, deze zal voor eerst te Spezzia wel gevangen blijven, al ware het alleen omdat de wonden, die hij, volgens den telegraaf, ontvangen heeft, genezen moeten, alvorens men hem de vrije lucht mag vergunnen. Later zal echter de een of andere Blondel wel het middel weten te vinden om de piemontesche waakzaamheid te verschuilen, en de heer Richard Leeuwenhart uit zijn toren te verlossen, namentlijk als de tijd rijp is voor roodhenneden ontruimingen, waarbij Viktor Emmanuel's leger niet van Parijs uit bevolen wordt om ernstigen wederstand te bieden, maar volgen kan.

Gisteren voormiddag had in de parochie-kerk van de H. Augustina een keurige uitvoering plaats van de eerste Mis van onze ijerdienstelijke pastoor, de heer G. A. Heinze. De bijgevoegde drie baguette en de tympan partijen waren door den heer A. J. Hendriks, organist van deze Kerk bewerkt. Als Offertorium werd door mevrouw M. W. de begaafde altzangeres, wier schoone stem op het laatste concert van den H. Vincentius van Paas nog altijd in herinnering blijft, op uitmuntende wijze eene gantique voorgedragen.

Op Woensdag 11. mocht de Berwaarde vader van der Wiele, van de Orde der Redemptoristen, het geluk hebben zijn 40jarig priesterschap te vieren, terwyl het op dienzelfden dag 25 jaren verleden was, dat hij in die Orde is getreden en het 121 jaren was, dat de waardige jubilaris zich in Amsterdam gevestigd had. Bij die gelegenheid is insgelijks de mis van den heer Heinze, met orgel-bazuinen, in de kerk van de paters Redemptoristen, op de Keizersgracht, uitgevoerd, onder aflekte van den heer F. J. J. Walter. Zangers, organist en bazuinisten hebben zich braaf van hinnen taak gekweten.

Ten vervoelge op het door ons vroeger medegedeelde, omtrent de vorderingen aan het Paleis voor Volkswijf te Amsterdam, gelooven wij dat het velen welgevallig zal zijn een kort overzicht te ontvangen van hetgeen wij, na een herhaald persoonlijk bezoek, hebben opgemerkt; vooreerst, dat aan het gebouw sedert dien tijd, met kracht gewerkt is, zoodat het geheel nu een beter aanzien verkrijgt, doordien de verschillende deelen meer aan elkander verbonden worden, waarvan in de eerste plaats het groote achtkant in het middenschip van het gebouw, hetgeen nu geheel af is, nu is gesteld is, om een aanvang te maken met het plaatsen van den koepel, die men hoopt dat, als de winter niet al te streng en buijig mag wezen, in het begin van het volgend jaar gesteld zal zijn. De zijwanden van het gebouw zijn geheel met randen en met gegalvanizeerd ijzer gedigt en al de platten en goten met zijk afgedekt; de kappen der bijkaten zijn zoo goed als voltooid, zoodat men druk bezig is het glas hierop te leggen; zoo ook is al het al het ijzerwerk geplaatst en afgevoerd van de halve lengte der groote kap, waarvan de andere helft met 1° Oktober insgelijks geplaatst zal zijn, zoodat het te verwachten is, dat de eerste winterdijdag is het gebouw zoover klaar zal zijn om de binnengeraken met kracht te kunnen aanvallen. De heilige groote tongelramen van de sijnfronten, alsmede de acht kluisen in den voor- en achtergevel, zijn allen geplaatst en afgevoerd; en met het stellen der torens en koepels van de 4 buiten- en 4 binnenhoeken op de groote gabelingen wordt druk gearbeid, hetgeen ook voor den winter gereed zal zijn. Wij willen dit kort verslag niet eindigen zonder nog te vermelden, dat wij met genoegen hebben vernomen, dat niettegenstaande de hoogte van het

Advertentien van 20 regels en daar beneden worden tegen 1.00 geplaatst; meer dan 20 regels tegen 15 cents. Voor alle advertentien wordt bovendien 25 cents per regel betaald. Voor groote letters betaalt men 100 percent meer.

het moeilijke van stellen van sommige stukken ijzer op die hoogte er nog maar een val... knezingen bekomen heeft, hetgeen hoofdzakelijk... het goede beheer bij de uitvoering mag toegeschreven worden. (Stoompost.)

Bij beschikking van 29 Augustus 1862 heeft de minister van Binnenlandsche Zaken goedgevoonden, tot honorair professor in de verloskunde aan de genees- heel- en verloskundige school te Amsterdam te benoemen den heer dr. L. Lehmann.

Gisteren morgen ten 4 1/2 ure is er brand ontstaan in de bakkerij van C. Pols, op de Prinsengracht bij de Looijersgracht, waarbij de aanwezige voorraad brandstoffen en meel verbrand is. Door de werking van vier spuiten was na den brand ten 6 meester en die ten 6 1/2 ure geheel geblusht.

LEEUWARDEN, 29 Aug. Het heeft H. M. de Koningin behaagd aan het bestuur der vereeniging van den H. Vincentius de Paulo alhier, een paar prachtige lampen te doen toekomen, om te dienen als prijs voor de in dit jaar van wege de vereeniging te houden verloting.

BERGEN-OP-ZOOM, 30 Aug. Openbaar onderwijs neemt hier voortdurend in omvang toe, zoodat het Gemeentebestuur er bij tijds is op moeten bedacht zijn om de lokalen doelmatig te vergrooten. Men heeft op de parade een terrein aangekocht voor f 1200, ten einde er een geheel nieuwe school te bouwen, ten dienste van het uitgebreid lager onderwijs, terwijl het lokaal dier school, bij die voor het gewoon lager onderwijs getrokken wordt. In afwachting dat de nieuwe school gereed is, zullen de leerlingen zo lang onderwijs genieten in het huis van den onderwijzer voor gewoon lager onderwijs, welk huis zijne woning daartoe heeft afgestaan.

HOORN, 30 Aug. Hoogste graanprijzen. 108 mud den Gerst f 6 per mud; 205 m. Haver f 4.25; 66 m. Mosterdzaad f 19.50; 37 m. Karweizaad f 14.50; 8 m. Bruine Boonen f 17; Vale Erwtten f 14; Witte (grootte) dito f 9. 1200 mud Aardappelen f 2 a f 2.50 per mud. 8000 manfien Appelen per mand f 1 a f 2. 16,500 manden Peren per mand f 1.25 a f 2.50. 3100 Kop Boter per Ned. f 1.10 a f 1.20. 170 Kippen a f 0.15 tot f 0.65 per stuk; 7950 Kippen a f 2 tot f 2.30 per 100 stuks. 3200 Eendieren a f 3.40 tot f 3.50 per 100 stuks.

De prijzen van het Vee waren als volgt: 9 Paarden f 75 a f 195 p. st.; 7 Kalveren f 5 a f 8; 45 Schapen f 9 a f 17; 125 Varkens f 7 a f 18; 3 Zeugen f 18 a f 30; 275 Biggen f 4 a f 6.50.

LEIDEN, 29 en 30 Aug. Boter: 1ste kwal. f 1.15 a f 1.25; 2de kwal. f 1.05 a f 1.12 per Ned. f.

De telegraaf meldt gisteren het volgende:

NEW-YORK, 19 Aug. Volgens geruchten naderen de Zuidelijken onder Jackson de Shenandoah Vallei, met het doel om, achter de korpsen van generaal Pope omgaande, een aanval op Washington te wagen.

— 21 Aug. Te Richmond is een kongres van de zuidelijke Staten bijeengekomen; er bestaat alle grond voor het vermoeden, dat het een nieuwe ligting van troepen zal uitschrijven.

Het bondsgoevernement heeft besloten, de schadevergoeding te verleenen, die door de hollandsche en fransche konsuls en verschillende vreemde kooplieden geëischt werd.

Te Brooklyn is een meeting gehouden, waarbij men zich ten gunste van de voortzetting des oorlogs verklaard heeft.

TURIJN, 30 Aug. Het schip dat Garibaldi naar Spazzia moet brengen, is op last der regering vertrokken. De afgevaardigde Calvino is gearresteerd. De kolonel Pallavicino is tot generaal benoemd.

De regering verklaart, opdat het publiek zich niet door valsche tijdingen late verleiden, dat het officiële blad het eenige orgaan is van haar denbeelden en manifestatiën.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 31 Aug. De *Moniteur* bevat het volgende bericht:

De opstand, die Italië's toekomst in gevaar brengt, is ten einde. Garibaldi is na een zeer levendig gevecht gewond geworden en heeft zich met al zijne aanhangers overgegeven. Hij is nu zijne overgeve omiddellijk aan toord van een hollandsche fregat bevestigd, dat hem naar Spazzia te brengen. De blokkade op de Golf van Genua is opgeheven.

MADRID, 30 Aug. De regering heeft bevel gegeven, dat alle gevangenen, die in Spanje over 18 maanden zal zijn verspreid, naar hunne haardsteden zullen teruggezonden worden. Deze maatregel wordt beschouwd als een bewijs, dat de rest des lands ten volle verzekerd is.

LONDEN, 1 Sept. De *Times* verklaart, dat de nederlaag van Garibaldi omgegeven doet, en acht, dat de ontrenting van Rome door de fransche troepen. De *Morning Post* is van oordeel dat Garibaldi's nederlaag door een krachtige handeling der italiaansche regering ten aanzien van Frankrijk gevolgd moet worden; die regering behoort n. nu de ontrenting van Rome te vragen. — *Daily News* verlangt, ze insgelijks, met en benevens het ontslag van het ministerie Ratazzi.

ALEXANDRIE, 31 Aug. Syrië is rustig. De Druzen betalen hunne belastingen. In Hauran heerscht gisting en vinden konflikten tusschen de voornaamste opperhoofden plaats.

TURIJN, 31 Aug. De staat van beleg in de napoli-taansche provincien en op Sicilië zal voorloopig niet worden opgeheven.

Twee benden Garibaldisten, die bij het binnenrukken der troepen te Catania en na het gevecht bij Aspromonte ontsnapt zijn, worden door de troepen vervolgd. Bij die demonstratie, die gisteren avond te Milaan plaats had, heeft een persoon het leven verloren en zijn onderscheidener gekwetst.

Het bevestigt zich, dat het proces tegen Garibaldi er zijne mededeelpligten onmiddellijk voortgang zal hebben. Men weet nog niet voor welke rechtbank zij zullen te recht staan. Albert, Mario en miss White zijn gearresteerd. Te Milaan is het gerucht in omloop, dat eenige gevangenen dezerteurs reeds gefuzilleerd zijn. De fransche regering heeft het kabinet van Turijn met de overwinning te Aspromonte geluk gewenscht.

— 31 Aug. Een valsch gerucht, gisteren avond te Milaan verspreid, volgens hetwelk Garibaldi dood zou zijn, gaf aanleiding tot eene demonstratie aldaar. Eene volksmassa trok op naar de woning van den konsul van Frankrijk, doch ontmoette een eskadron kavalerie, dat de menigte opeischte uit een te gaan, en toen hierna niet onmiddellijk werd gevolg gegeven, haar met geweld uiteendreef, bij welke gelegenheid eenige personen gekwetst werden.

Te Milaan heeft het gemeentebestuur een proklamatie uitgevaardigd, waarbij de ingezetenen tot eendragt uitgenoodigd en aangemaand worden, zich naauwer aan een te sluiten, om de van des Konings. Heden is de stad rustig, een gevolg van de voorzorgsmaatregelen dat de nationale garde onder de wapenen is en patrouilles der troepen de stad doorkruisen. Gisteren avond werd te Brescia zonder geweld aan een demonstratie een einde gemaakt; doch te Como moest men, om hetzelfde doel te bereiken, tot geweld toevlugt nemen.

NAPELS, 31 Aug. Te Aspromonte zijn 12 Garibaldisten gedood en 12 gewond. Het aantal gevangenen bedraagt 2000. Het verlies der regeringstroepen is onbekend. Garibaldi is vrij ernstig aan den voet gewond. Met Menotti is hij aan boord van een oorlogschip naar Spazzia gebracht.

SAN GERMANO, 30 Aug. Heden heeft de inwijding van den romeinschen spoorweg plaats gehad. Er zijn bij die gelegenheid een vaderlandsche toosten ingesteld door den heer de Salamanca, den abt Monte-Cassino en den syndicus Colonna.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Aug. Telegrams uit Italië melden, dat de kolonel Pallavicini bij Aspromonte de troepen van Garibaldi heeft verslagen. Garibaldi is daarbij na een hevig gevecht gewond en met al zijne troepen gevangenen genomen.

De kolonne van kolonel Pallavicino was 1800 man sterk en heeft 2000 gevangenen gemaakt.

De troepen hebben 12 doden en 200 gekwetsten. Garibaldi heeft twee wonden ontvangen, waarvan de eene ernstig is. Ook Menotti is gewond.

Garibaldi zou verzocht hebben, om zich op een engelsch schip te mogen inschepen, ten einde het vasteland te verlaten.

Volgens de *France* is Garibaldi naar de citadel van Reggio vervoerd, waar hij al de zorgen ondervindt, die zijn toestand vereischt. De kolonel Pallavicino is een gewezen wapenbreder van Garibaldi bij het zuidelijk leger en afgezonderd door den generaal Cialdini, die zo velen men weet, een persoonlijke vijand van Garibaldi is.

— *La France* geeft een artikel, waarin men o. a. het volgende leest:

„Toen de groote volksmanier, Garibaldi, de van des opstands verhef, toen hij de onafhankelijkheid zijns lands bedreigde, toen hij ons ganzer leger heidsdigde, waren wij streng tegen hem. Maar thans, nu zijn leger over een overwonnen en gekwetst veld staat, moet alle wrok ophouden. Wij laten aan de rechtvaardige geschiedenis de taak over, haar oordeel te vellen over deze groote figuur van onzen tijd.

Thans is de militaire eer niet meer in het spel, de staatkundige kwestie blijft in haar vollen gang.

De nederlaag van Garibaldi bevrijdt Italië en Europa van een groot gevaar, maar ze lost de geduchte kwestie van Rome niet op, en dit probleem verschijnt thans op nieuw zooals voor twee maanden, toen Italië in vollen vrede, de ex-diktator de bondgenoot was van Ratazzi en de trouwe onderdan des Konings.

En juist omdat de militaire kwestie opgelost is, herneemt de politieke kwestie al haar gewigt; de expeditie van Garibaldi schorste als het ware de handeling der diplomatie. Maar thans komt het schiereiland weer in den gewonen toestand van zijn staatkundig bestaan. Dit is een groot resultaat! Wij houden ons overtuigd dat onze tegenstanders, even als wij zullen gevoelen, dat zij nu vrij zijn om te overwegen, wat de belangen van ons land, de toekomst van Italië en het evenwigt van Europa vorderen.

— De Keizer heeft heden den ministerraad geprezeideerd.

Volgens de dagbladen zal de Keizer aant. Maandag een vereenigde zitting van den ministerraad en den geheimen raad prezideren. De afwezige ministers worden te Parijs ontboden, ten einde die zitting te kunnen bijwonen.

Er blijven nog allerlei geruchten in omloop omtrent eene opbreking van het kamp van Châlons en eene uitzending van versterkingen naar Rome. Maar schalk Niel wordt in dat geval thans gedoodverwd met het opperbevel, uit aanmerking van de door hem in 1849 gespeelde rol in Italië, toen hij deinst was aan Z. H. den Paus de sleutels te overhandigen van het heroverde Rome. Destijds was Niel kolonel bij den generalen staf en adjudant van generaal Vaillant.

Anderzijds zegt men dat het kamp te Châlons morgen wordt opgeheven, en de troepen naar hunne respectieve garuizoensplaatsen zullen terugkeeren.

Aan de *Courier de Saint Etienne* wordt geschreven dat prins Napoleon sedert eenige dagen in zijn landhuis op den oever van het meer van Genoa bij Nyon is. Den 24^{en} had hij een bezoek gegeven aan de voormaligen prefekt van Palermo den heer Palavicino, die thans te Evian de baden gebruikt. Een blad brengt in terinnering dat Palavicino zijn ontslag heeft moeten nemen als prefekt van Palermo, wijl hij de linkelid die stad aan Garibaldi gebracht, niet had beheld.

De *Moniteur* bevatte dezer dagen weder een opmerkelijk staaltje van de grondige kennis, die fransche dagbladschrijvers onderscheidt, vooral op het gebied der aardrijkskunde. Zekere heer Gustaaf Claudin geeft in het feuilleton van dat blad een opwekkende beschrijving van een reis door hem langs de schoone rijnpevers gedaan, en verhaalt bij die gelegenheid, dat hij op een stoomboot van Keulen naar Mentz de rivier is afgezinkt (*descendu*).

Aan de *Gazette du Midi* wordt uit Rome geschreven, dat toen een inspektieur van politie in een somberen gang nazoeeking en deed, een bangman zijn voeten sprong en hij ten gevolge van dat ontplofing enige uren later overleed. Eenige dagen voor dat de twee priesters, waarvan melding is gemaakt, gekwetst werden, en een derde ontsnapt, was een priester van de ijzeren brug in den Tiber geworpen.

ENGLAND.

LONDEN, 30 Aug. Donderdag heeft er een verschrikkelijk spoorwegongeluk plaats gehad bij Market Harborough. Twee extra treinen, die een met bijna 1000 passagiers, vertrokken eenige minuten na elkaar van Londen. Tegen middernacht reed de tweede den anderen aan, die eenige oogenblikken stilstand, om water in te nemen. Verscheidene personen zijn op de plaats dood gebleven. 25 werden zwaar gekwetst en in het geheel hebben 400 menschen min of meer letsel bekomen.

DUITSCHLAND.

WIENEN, 29 Augustus. De *Republik* wordt gemeld, dat in het begin der volgende maand eene bijeenkomst zal plaats hebben van de voormalige leerlingen der beide gymnasia aldaar. Onder de genoodigden bevindt zich naar men vernemt, ook Lodewijk Napoleon, die van 1821 tot 1823 aldaar onderwijs heeft genoten. Van de 80 leerlingen was de tentatieve prijs bed 245, het volgende jaar werd hij bevorderd tot de 195 onder de 60 leerlingen in dat jaar aan het gymnasium. Opehaast meldt men dat jaar werd hem een prijs toegekend, die fraaije zou geweest zijn, indien hij zich betoog op de duitsche taal had toegelegd, zoodat in het verslag gezegd werd: „Hij zijn onderwijzer gaf de volgende getuigenis van hem: De prins heeft vindingen die geen des konsts een te zeer zachtmoedig van karakter is.“ Bijkens de berigten uit Regensburg van den wosten dezer werkin Montenegro, niettegenstaande de geruchten van vredes onderhandelingen, steeds het groote verlottering gestreden. De Turken spanden alle krachten in om Cottinge, de hoofdstad van Montenegro, te bereiken en te vermeesteren, maar zij vorderden uiterst

traag; hun voortgang werd belemmerd door de gesteldheid van het terrein, hetwelk vooral bij Cetinje een aantal moeilijk te bemagtigen positiën oplevert, alsmede door de omstandigheid dat Omer-Pacha slechts een gedeelte zijner krijgsmacht voor de operatiën tegen Montenegro beschikbaar had en een aanmerkelijk deel daarvan in de naburige gewesten van het turksche rijk moest achterlaten ten einde de christenbevolking aldaar in toom te houden. De Montenegrijnen, zoo schrijft men, verdedigden zich met wanhopige dapperheid en te hartnekkiger, hoe meer de vijand hunne hoofdstad naderde. Den 25sten dezer hadden de turksche troepen tien uren lang moeten strijden om eene van de talrijke positiën, waardoor de toegang tot Cetinje aan de zuidzijde bevestigd werd, te veroveren en die stad een weinig nader te komen.

Terwijl dit in het zuiden van Montenegro voorviel, brak naar men meldt aan de noordelijke grenzen dier landstreek weder een opstand tegen de turksche regering uit. De opstandelingen hadden aanvankelijk de bovenhand en hebben de turksche bezetting van Kolashin overrompeld en grotendeels afgemaakt.

De telegrammen uit Konstantinopel dd. 30 Aug. vermelden dat de vorst Nikolas van Montenegro en de veywodelijk de wijk hebben genomen, na Cetinje in brand te hebben gestoken, welke gebeurtenis alzoo de ontvangen telegrams bevestigen, die echter de van Montenegro afkomstige telegrams weerspreken.

BERLIJN, 30 Aug. Het wordt nu nader bevestigd, dat het pruisische antwoord aan de treven van Munchen en Stuttgart, in de commissie, der Tweede Kamer een volkomen goedkeuring heeft gevonden. Het antwoord, zegt eene correspondentie, stelt buiten twiifel, dat eene definitieve weigering om tot het pruisisch-fransch handelsverdrag toe te treden, gelijk staat met eene verklaring die staten dat zij niet langer leden willen zijn van het tolverbond. Het tegenwoordige tolverbond is daarmede feitelijk zoo goed als opgezegd, omdat de vernieuwing der tolverbondstraktaten alleen geschieden zal op den grondslag van het tarief van het handelsverdrag.

Het schijnt dat de deensche regering zich ongerust begint te maken, nu de pruisische regering ernstige maatregelen neemt om eene marine in het leven te brengen, men vindt daarvan duidelijke sporen in het dagblad *Dagbladet*, hetgeen mede een bericht van het *Journal de Francfort* bevestigt, volks twelk de fransche regering het kabinet van Kopenhagen aangespoord zou hebben om de concessies te doen in het belang der duitsche bevolking van de hertogdommen.

Aan de *Sternzeitung* wordt uit Warschau gemeld, dat den 24^{en} op nieuw een moordaanval op den markies Wielopolski is gepleegd, en wel door middel van een naaimoolzen vergiftigen brief. Het schrift was zeer fijn omdat de graaf, die bijziende is, hem dicht onder de oogen zou houden en de vergiftigde uitdamping met volle teugen inademen. Weltra gevoelde de graaf zich inderdaad misselijk, waarop braking volgde, en toen ook bij andere personen, na inzage van den brief te hebben genomen, dezelfde verschijnselen zich ondeden, kwam men achter de oorzaak van die verontrustende verschijnselen.

De pruisische commissie van marine heeft de aanvraag van 600,000 th. voor gepantserde schepen met eenparige stemmen op vier na verworpen. Ook is met eenparige stemmen op eene na verworpen het voorstel om 380,000 th. beschikbaar te stellen als eerste kosten voor de portogshaven van Rügen. De commissie heeft vervolgens eenstemmig het voorstel aangenomen, waarbij de regering uitgenoodigd wordt, zoo spoedig mogelijk aan de kamer hare zienswijze mede te deelen nopens de middelen, hoe zij in het te kort denkt te voorzien. De regerings-kommissaris liet zich omtrent dit punt over de volgende uitdrukking uit.

Het Hannover meldt men dat eene groot-duitsche vereeniging tot stand gekomen is, ten doel hebbende het *National-Verband* tegen te werken, dat in den laatste tijd veel terrein verloren heeft, en naar men verneemt, reeds naar eene wijziging der statuten tiziet. Eerstgenoemde vereeniging heeft een programma openbaar gemaakt, waarin zij de noodzakelijkheid betoogt van een centraal verband om het democratisch-revolutionaire streven der klein-duitsche partij, welke niet voorbijzien van de ware belangen van Duitschland naar de verheffing van Pruisen.

Nu de opgewondenheid over den lutherischen katechismus wat bedaald is, schijnt een strijd tegen de richting van het onderwijs te zullen beginnen. Men verneemt alzans dat een stort van petitiën ingediend wordt en het rapport der koninklijke commissie d.d. 9^{den} 96 folio bladzijden bedraagt. Onder anderen is eene petitie uit Breslau door 154 ondertekenen gevergd. Alle petitiën worden ingediend aan de invoering van meerdere vrijheid in zake van onderwijs, en verzoeken te recht om eene verbetering in het onderwijs, en het noemen waarlijk rampzaligen toestand. De konklusie der commissie strekt om de petitiën aan de regering

te verwijzen en daarbij den wensch uit te drukken, dat zij de in art. 26 der konstitutie toegezegde wet, welke het geheel onderwijs moet regelen, in de aanstaande zitting moge afdienen.

ITALIE.

ROME, 23 Aug. Het *Giornale di Roma* bevat verschillende lijsten der giften, die in de maand Mei bij de aartsbroederschap te Rome en bij de aartsbroederschappen in den vreemde ontvangen zijn voor den St. Pieterspenning.

De aartsbroederschap te Pesh in Hongarije had 5000 rom. kroonen gezonden. Uit Keulen waren 2000 lires en 372 kroonen van den pastoor der kathedraal ontvangen.

Wijders waren nog 200 verschillende kostbare voorwerpen van silver, goud en diamanten, schilderijen als anderszins ontvangen. Uit Lyon waren zijden fluweelen en andere stoffen gezonden.

De *Correspondance de Rome* zegt dat den 20^{en} ten negen ure 's ochtends het spaansche fregat *Notre Dame du Carmel* van Majorca te Civita-Vecchia was aangekomen ter beschikking van den ambassadeur der koningin van Spanje. Het voert 45 kanonstukken en 500 koppen.

TURIN, 29 Aug. Te Napels is, terstond, de Garibaldi's landing in Kalabrië, door den generaal Amarmora, als kommissaris des Konings in de napolitaansche gewesten, eene proklamatie aan de bevolking gericht, waarin o. a. het volgende voorkomt:

Lieden met partijzuchtige bedoelingen, aan een voor Italië noodlottigen aantug verbonden, hebben, met schending van 's lands grondwet, met versmading van de bevelen des Konings en van de wenschen des parlements, onder voorwendsel van het vaderland spoediger zijne bestemming te willen doen bereiken, op Sicilië burgeroorlog weten te stichten.

Hun opperhoofd, Garibaldi, heeft eerst de vaan des oproers opgestoken, eene vaderlandslievende en rijke stad met eene talrijke bevolking in gevaar gebracht en de onervaren jongelieden, die hij door misleiding had medegesleept, in den steek gelaten; en nu heeft hij zich op het vaste land geworpen en bedreigt hij uwe gewesten met de gruwelen der regeringloosheid.

Op het government rust de heilige plicht om ons land voor zulk eene ramp te behoeden, de regien der Kroon te handhaven, en te beletten dat de door onze grondwet en door de besluiten van het Italiaansche volk bekrachtigde beginselen voor altijd op losse schroeven worden gezet. Het government aarzelt dan ook geenszins, de exceptionele maatregelen te nemen, welke dienen moeten om het oproer te stuiten.

De napolitaansche gewesten in staat van beleg gesteld. De generaals welke het bevel in de afdeelingen voeren, worden met het burgerlijke en militaire gezag bekleed. Elke onordelijke zamenschooling zal met geweld uiteen gedreven worden. Het wordt, op straf van inhechtenisneming verboden wapenen in bezit te hebben of te koop te bieden. Geenerlei geschriften of drukwerkzaamheden van een of ander aard worden zonder voorafgaande vergunning van de overheid.

Burgers! deze buitengewone en tijdelijke maatregelen zullen niet beletten dat de justicie haren regelmatig gang ga, en zullen geenerlei stoornis in den loop der openbare aangelegenheden brengen; zij treffen enkel de zamenzweerders en de onruststokers, welke tot nog toe al te veel misbruik van onze vrijgevege staatsinstellingen hebben gemaakt.

BELGIE.

ANTWERPEN, 30 Aug. Heden morgen ten half zes ure werden de bewoners der Grand Place alhier uit den slaap gewekt door eene hevige ontploffing, en oogenblikkelijk daarop sloeg een dikke rook uit de vensters der eerste verdieping van het huis, bewoond door den heer van der Straten, handelaar in galanterien en ijzerwaren. Terstond kwam van alle zijden hulp opdagen, daar de deur van binnen gesloten was, baande men zich met geweld door de vensters een weg om de zich in het huis bevindende personen te redden, en men slaagde daarin dan ook ten opzichte der bejaarde moeder van den heer van der Straten, diens beide kinderen en de dienstbode, doeh den heer van der Straten zelf vond men niet en men vreest dat hij het slagtoffer der ontploffing geworden is. Het vuur had zich in korten tijd aan het geheele huis medegedeeld, doch men slaagde er in de belendende panden te behouden en ten acht ure was men de vlammen meester.

De oorzaak der ontploffing waardoor de brand ontstond heeft men nog niet kunnen ontdekken; sommigen meenen dat de ramp veroorzaakt is door jagtkruit dat de heer van der Straten in huis had, anderen spreken van het gas. De veroorzakende schade is groot.

STADS NIEUWS.

BURGERLIJK KANTON. A. W. Krasnapolsky met A. Volmer.

GETROUWD (28 Aug.): A. T. van Tessel met C. S. L. L. L. mers - P. L. Backer met C. A. Dirksen. BEVALLEN (28 Aug.): S. Sanger, geb. Poosby, dooden M. M. Jolles, geb. Luber, D. OVERLEDEN (24 Aug.): W. F. Brands, 21½ j. - (25 Aug.) G. T. Stoffels, 50 j.

PRIJS-COURANT DER EFFAKTEN.

		30 AUG. 4½ n. get.		
Amsterdam, Thesaurie	3½ pCt.	87½	a	
Nederl. Bank	4			
Nederl. Werkel. Schuld	2½	64½	64½	
Dito Dito	3	76½		
Dito Dito	4	99½		
Oost-Indische Leening	4			
Amortisatie-Syndikaat	3½			
Handelmaats. op rescontre.				
Dito a kontant	4½			
Dito Leening 1858	4			
Aand. Holl. Spoorweg.				
Leening idem	4½			
Rijn idem	4½			
Dito 2de Leening	4½			
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½			
Dito bij Rothschild	2½			
Frankrijk, Certificaten	3			
Spanje, Obligatiën	2	43½		
Dito	3			
Dito Binnenlandsch	3	48½		
Amortisatie-Schuld.		181½	181½	
Bewijzen Coupons.		45½	45½	
Portugal, Obligatiën	3	45½	45½	
Dito 1856/1860	3	44½	45	45
Dito Uitgestelde.				
Rusland, Obl. bij Hope & Co.	5	102½		
Dito dito 1828/29	5	101	101½	101½
Certif. dito 1831/33	5	81½		
Dito dito 1840	4	74		
Dito Orig. 2 ^o , 3 ^o en 4 ^o Leen.	4			
Dito dito 5 ^o	4			
Dito 5de Serie	5	81½	81½	
Dito 1855, 6de Serie	5	89½	89½	89½
Dito Adm. te Hamburg	5	80½		
Dito te Londen	5			
Dito dito	4½			
Dito dito	3	57½	57½	
Dito bij Hope 1860	4½	59		
Dito Leening 1862	5	90½	90½	
Inscrip. in Assigna.	6			
Certificaten van dito	6	52½		
Spoorweg-Aktiën	5	190½	190½	190½
Hypotheek	4½	75½		
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500	500	161½		
Obligatiën	4 pCt.			
Prussen, Obligatiën	4½			
Dito 1859	5			
Aandeelen 1854	3½			
Oostenrijk, Obl. bij Gall & Co.	5			
Dito dito	5			
Dito Metalliek	5	50½	51½	50½
Dito dito	2½	25½	26½	26½
Dito Rente Aand.	5	73½		
Dito Nationale 1854	5	59½	59½	59½
Weener Bank-Aktiën	f	709	716	716
Dito Aand. fl. 250, 1839				
Dito dito 250, 1854	4 pCt.	208		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij Hope				
Beieren, Spoorw. Aandeelen				
Napels, Cert. bij Lum. & B.	5	60		
Dito bij Rothschild	5			
Denemarken, Oblig. te Londen	3			
Braz. Geldl. 1824 van 100 5				
Dito 1839 " 100 5				
Dito 1843 " 100 5				
Dito 1852/1860	4½			
Sardinië	5			
Peru, Geldleening 1854	4½			
Dito Fransche	4½			
Ecuador, Oblig. 1855	1	179½		
Venezuela, Obligatiën	3	25½	25½	
Dito	1½	12½	12½	
Grenada, Obligatiën	4½			
Dito Uitgestelde	1½	55½		
Mexiko, Obligatiën	3	28½	28½	28½
Nrd-Amer. Ph. Hope & Co. Lr. A. f				
Dito dito B.				
Dito bij Rothschild	6 pCt.			
Illinois Spoorweg-Aandeelen	6 pCt.			
Dito Oblig. Constr. Bons.	7	79½	79½	79½
Galvest. Spoorweg Oblig.	8			
Louisiana	5 pCt.			
Griekenland, Obl. geldl. 1825 5		77½		
Loten 1860 412, 4 pCt. Holl. Spoorw.				
4 pCt. Russ. Spoor. —, Poolse Spoorweg Oblig.				
Gren. 25½, Gest. —, 1 pCt. Gest. —, Galveston stellingen				
Italië —				

De beurs was heden op de meer gunstiger berichten vaniger gestemd, vooral ten aanzien der oostenrijksche, die 1 pCt. hooger verhandeld werden.

Koers van het Geld. Beleging 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3½ pCt.

VOORLOEFIG BERICHT DER BEURS van 1 September tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld a 2½ pc. 64½, Aand. Handel. Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 48½, Rusl., Obl. bij Hope en Co. 5 pc. 102½, Cert. 1855, 6de serie 5 pc. 90, Oostenrijk, Mer. 5 pc. 51½, Dito 2½ pc. 25½, Dito 5 pc. 27½, Dito 5 pc. 27½, Dito 5 pc. 27½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN (18)

PARIS, 30 Aug. 3 pCt. Rente 89. —, 4½ pCt. id. 97½, Fr.-Oost. Spoorw. 481. —, Credit mobilier 355, 3 pc. Spanje

